

LUND UNIVERSITY

Remissyttrande: Krav på kunskaper i svenska och samhällskunskap för svenskt medborgarskap (SOU 2021:2)

Wenander, Henrik; Almqvist, Jessica

2021

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
Wenander, H., & Almqvist, J. (2021). Remissyttrande: Krav på kunskaper i svenska och samhällskunskap för svenskt medborgarskap (SOU 2021:2).

Total number of authors:
2

Creative Commons License:
Ospecificerad

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

Juridiska fakultetsstyrelsen
Professor Henrik Wenander
Professor Jessica Almqvist

Lunds universitet
Rektor

Remiss: Krav på kunskaper i svenska och samhällskunskap för svenskt medborgarskap (SOU 2021:2)

Ju2021/00115

Juridiska fakultetsstyrelsen, som anmodats att yttra sig över rubricerat betänkande Krav på kunskaper i svenska och samhällskunskap för svenskt medborgarskap, får härmed avge följande yttrande, som utarbetats av professorerna Henrik Wenander och Jessica Almqvist.

Fakultetsstyrelsen har inget att invända mot det övergripande innehållet i förslaget. Nedan lämnas mer detaljerade synpunkter på några av de enskilda bestämmelserna.

Bestämmelserna om medborgarskapsprov (kapitel 7)

Enligt förslaget till ändring i lagen om svenskt medborgarskap ska för förvärv av medborgarskap krävas att kunskaper i svenska och samhällskunskap har visats, primärt genom ett medborgarskapsprov (13 och 13 a §§ förslaget till ändring i lagen [2001:82] om svenskt medborgarskap). Enligt förslaget till 13 d § samma lag ska regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer få meddela föreskrifter om provet.

När det först gäller formen för rättslig reglering av medborgarskapsprovet konstaterar fakultetsstyrelsen, liksom betänkandet (s. 152), att regler om svenskt medborgarskap ska ges i form av lag (8 kap. 2 § första stycket 1 regeringsformen). Sådana regler hör till det område där det inte är möjligt för riksdagen att delegera normgivningsmakt till regeringen eller att tillåta subdelegation till förvaltningsmyndighet. Föreskrifter i förordningsform avseende medborgarskap är endast tillåtna i den mån de avser verkställighet av lag (8 kap. 7 § första stycket 1 regeringsformen; jfr Håkan Strömberg, Normgivningsmakten enligt 1974 års regeringsform, 3 uppl. 1999). Sådana verkställighetsföreskrifter ska röra tillämpningsföreskrifter av administrativ karaktär. De får inte tillföra regleringen något nytt i sak så att de exempelvis innebär ett åliggande för enskilda som går längre än de aktuella lagbestämmelserna (prop. 1973:90 s. 211). Bestämmelserna i 2 och 3 §§ i förslaget till förordning om medborgarskapsprov i svenska innehåller dock detaljerade bestämmelser om vad provet ska omfatta. Inte minst bestämmelserna i den föreslagna 3 § om provet i samhällskunskap upptar ett antal punkter som inte enbart kan ses som administrativa tillämpningsföreskrifter.

Fakultetsstyrelsen anser att de föreslagna bestämmelserna om provets innehåll ska ges i form av lag.

När det sedan gäller det föreslagna innehållet i provet vill fakultetsstyrelsen uppmärksamma att två av delområdena i provet ska vara "Sveriges grundlagar, det svenska rättssystemet och principer för rättssäkerhet" och "Övergripande kunskap om EU och andra viktigare internationella samarbeten" (3 § 8 och 14 i den föreslagna förordningen). Även om det givetvis är mycket viktigt med kunskaper om Sveriges och EU:s statskick ifrågasätter fakultetsstyrelsen om det här rör sig om kunskaper som i praktiken kan förutsättas bland dem som nu är svenska medborgare (jämför angående de bristande kunskaperna om EU:s system SOU 2016:10 *EU på hemmaplan* s. 50 ff.). Den fortsatta beredningen av förslaget bör uppmärksamma denna fråga.

Enligt delegation

Henrik Wenander

Jessica Almqvist